

అమెరికా గౌరవాన్ని పెంచిన అంతరిక్షయాత్ర

అమెరికా గౌరవాన్ని పెంచిన అంతరిక్షయాత్ర

అమెరికా దేశీయ అంతరిక్ష గౌరవాన్ని యినుమడించేసినది. స్వర్ణయాత్ర వల్లనే విద్యా-అన్నవాక్యం సార్థకమైనది. రష్యాతో పోటీ లేకుండా యిది సాధ్యమయ్యేది కాదు.

హామిగా రెండగంటలపాటు అకాశయాత్రను తన వాహనం వెలువలసేసింది. ప్రపంచముద్ది ముఖ్యతనంగా వాహనంలో చేరి నహచరియైన లోవెల్తోబాటు తానూ సకాలానికి దిగివచ్చారు.

ఇద్దరుకలిసి నాలుగు రోజులపాటు అపారమైన అంతరిక్షయాత్ర సాగింది. భూమిమీదకు, లక్షలాది జనం తెలివి జాలలో చూస్తూవుండగా, దిగివచ్చినారు. నముడంలో ఒక నిర్ణీతమైన తావున ఓడలోకి ఎదిగవచ్చారు.

మనం మామూలుగా మాచే నర్కన వలె వున్నది అంతరిక్షయాత్ర!

అమెరికాకు దీని ప్రాముఖ్యం ఇంతింత గుర్తించుకొని వీలులేదు.

పూర్వం అటుంటి అమెరికావద్ద వున్నప్పుడు రష్యా వుత్తరచతురస్రంవేడి. నేటి ప్రపంచకాంతిచేతలో ప్రముఖుడైన తాత్వికుడు నాడు రష్యామీద అనయం

లోనే (రష్యాచేతికి అటుం, హైడ్రోజన్ బాంబులు రాకవూర్యమే) అమెరికా బాంబును వివరంగా ఒకానొకవిధంగా నమర్చుకొంటుంది కావచ్చునన్నసంగతి పాతరు తెలుగుదురు. కాని అంతవనితేనే ఉన్నా హానం అమెరికా ప్రదర్శించలేదు. ఇంతలో రష్యా చేతినిండా బాంబులు దొరికినవి. ఒక balance of terror ఉభయలక్ష్య నమానంగా మారణాస్త్రాలున్న పరిస్థితి-అ విధంగా వీర్పడి లోకాన్ని రక్షించింది.

అతర్వాత వచ్చింది అంతరిక్షంలో పోటీ. రష్యా సోవెయిన్ (అనగా కమ్యూనిస్టు) కావున యిటువంటి గగన పరీక్షలును తయారైనారని కామ్రేడ్లు వివరితంగా ప్రదారించేవారు. అమెరికా తీవ్రనూర్ణాన్ని సంపూర్ణంగా హేళనచేయడానికి ఆ ప్రదారాన్ని ఒక సాధనగా వారువయోగించారు. రష్యా సైంటిస్టులు తాము అభ్యసించిన వైజ్ఞానికపాఠాలవలన ప్రయోగశాలల అనుభవాలవలన అంతంత అకాశయాన వాహనాలను తయారుచేయగలిగారనే సంగతి మరది, మార్కీటం-తెనినిం తట్టివేసి ఆ బావోదేశంలోనుంది వచ్చిన పొంగులో ఆ సైంటిస్టులు అద్భుత

—కొరవ 12వ పేజీలో

పాటిల్ పలుకులు- ఇలాంటివారా నాయకులుగా వుండడం?

విక్కడున్నావేగాంగళి అంటే వసిన పోటీ వున్నానని జవాబిచ్చినది. పరిగా స్ట్రీట్ ప్లాంట్ అక్కడేవున్నది. ఈ వస్తులందేలోపల కేంద్రం కొత్తయిత్తు విదేశా యాత్రలే చెప్పలేముగాని, లేకుంటే అదే స్థితి!

నవంబర్ 6 లగాయకు అంద్రప్రదేశ్ లోని పల్లెలస్థిపీకమై స్ట్రీట్ ప్లాంట్ నంగతి తెలుకోవలసివుండినది. అన్నికలిసి కల్లోలాన్ని అందింది, కాంతిద్రవకలుకాపాడే బాధ్యత వహించి, స్ట్రీట్ ప్లాంట్ కోసం కేంద్రంపై ఒత్తిడిచేస్తారని ఆశించాం. పరిస్థితి అంతర్లక్ష్యంగా, తీక్షణంగా, ఉద్బుధంగా వుండెను.

అ మార్గానికి స్వస్తిచెప్పి ఎవరికివారే యమునాతీరే అన్నట్లుగా ప్రవర్చింది, ఒకరికంటే మరొకరు మనులని ప్రజలయెదుట రుజువుచేసుకోవడానికి వూసుకుని ఈ వజ్రలవారకా గందరగోళం చేసేవారు. ఇది అనలు రాజీయవజ్రలేనా? ఈవజ్రల నాయకులకు విషమపరిస్థితిలో సైతం విజ్ఞత లేకపోయినప్పుడు వీరి రాజీయవజ్రలు విలువేమున్నది? అని ప్రశ్నానికం లో ప్రశ్నలు వుత్పన్నమైతే మనం ఆశ్చర్యపడవలెనా?

అందుకనే ఈ వజ్రల పతాకలన్నిటిని కట్టగట్టి వీవున వేసుకపోతూ, వజ్ర రాహిత్యం అంటున్నాడు గోర! కాదనగలరా?

ఇక దింపుడుకళ్ళాం అక ఒకటే వున్నది. మహారాష్ట్రలు రాష్ట్రపతికి, చెందేగితే కార్మివేసినారు. జయప్రకాశ్ వారాయణ మహారాష్ట్రలకోర్కె న్యాయ

మనచెప్పినా వినలేదు. దేశములో కేంద్ర మంత్రివర్గాన్ని వీడినా లక్ష్యపెట్టలేదు. కాని, తేరకలో సంబాధిపాదం ప్రభుత్వం పతనమైనకడువరి, కమ్యూనిస్టులు ప్రతిపక్షంలో కలిసి వజ్రలక్షి మహారాష్ట్రలో రాష్ట్రంకావాలనే నివాదంపై ఎన్నికలకు వూసుకున్నసంగతి స్పష్టమై, కాంగ్రెస్ వక్షం ఆ విషయంలో నిస్పృహయంగా వున్నపరిస్థితి వ్యక్తంగా కేంద్రానికి కనువిప్పకలిగింది.

అప్పుడి చల్లటికల్లి, నేటి మనప్రధాని, నాటి ప్రధానియైన కేంద్రాని ఒప్పించి, ఎన్నికలకు పూర్వమే మహారాష్ట్రమనే రాష్ట్రం రుద్రాణంచేయించేవకటన గావించేసినది. పర్యవసానం: మళ్ళీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మహారాష్ట్రలో వచ్చింది.

లేవు ఎన్నికలలో ప్రతిపక్షం 69 మంది ఇంకా వారి నహచరులంతా కలిసి ఒకటే నివాదమిస్తారు: 'ఈ కాంగ్రెస్ లోని ముతాకాటియాతే మనకొంవముంది

నది. ఈపార్టీ ఎన్నికలలో ఓడితేనే కేంద్రం కండ్లుతెరుస్తుంది. అప్పుడే స్ట్రీట్ ప్లాంట్ వస్తుంది'. వారికోర్కె నెరవేరితే మనకు ప్రెసిడెంట్ పాలన కర్తవ్యం. అంటే కేంద్రకాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలనగదాయని కేంద్రనాయకులు సంతోషిస్తూ రా లేక అంద్రప్రదేశ్ వంటి పెద్దరాష్ట్రంలో తమ పార్టీ ఓడినందుకు విందిస్తారా?

ఇటువంటి దుర్మరీదామాన్ని వూహించి, ఎన్నికలముందే మనకు స్ట్రీట్ ప్లాంట్ గాకున్నా స్ట్రీట్ ప్లాంట్ స్టేట్ మెంట్ ఒకటి మనకనుబాలంగా తీర్చి సుం ది వెల్లడవచ్చును.

ఈలోగా మన ప్రతినిధులు మొన్న జరిగిన అల్లమలకు ఎవరు కారకులని దీర్ఘ విచారణ చేయకుండానే నమాదారం (information) జహారంగా, విగ్ధరగా తెలియజేసినందుకు కేంద్ర నేరవిచారణసంస్థ లోలోన వీరందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నదని వినిరిడి.

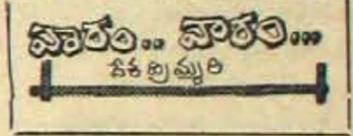
నందా ప్రభుత్వంలోనుండి వెళ్ళినం దుకై సాధారణంగా జనంలో అవంత్పత్తి యింకా అధికంగానే వెల్లడవుతున్నది.

నందా ఆరోపణలకు ప్రధానమంత్రిచెప్పే నమాధానాలు వినిపించుకునే మనప్రభుత్వంలో ప్రజలెప్పుడులేరు.

నదాదారి, ఉత్తముడు, నిష్కవతి అయిన మానవుణ్ణి కేంద్రంలో మందిపద విలోనుంది తొలగించారనేభావం నమా జంగా ప్రజల్లో కలిగింది.

నందా! నీవు చరితార్థవచయ్యా!

—కొరవ 12వ పేజీలో

సోషలిజం మత్తుమందు మోతాదులేని స్వతంత్రపార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళిక

స్వతంత్రపార్టీ తన ఎన్నికల మాని పెట్టాను విడుదల చేసింది. వీం అడుగు తున్నదో చూడండి: "వచ్చే ఏ బ్రవరి జనరల్ ఎన్నికల్లో లోకనరకు కనీసం వందమంది స్వతంత్రపార్టీ పార్లమెంటు సభ్యుల్ని వంచండి, కాంగ్రెస్ రాజ్యం పతనమై తీరుతుందని హామియిస్తాం."

దేశం మొత్తంమీద వివిధ విధాననరలు వొక వెయ్యి మంది స్వతంత్రపార్టీ వార్షి, (కొన్ని రాష్ట్రాల్లో మెజార్టీతో) వంచండి, రాష్ట్ర స్థాయిలో పరిపాలన ప్రజాకనను స్వతంత్రపార్టీ ఎట్లా చేస్తుంది, సత్పరిపాలనంటే ఎట్లుండాలో చూపిస్తాం- అని అంటున్నది.

నరే యిక అనేక ఆర్థిక-సామాజిక విషయాలపై తన దృక్పథమేమిటోకూడా సవివరంగా చెప్పకున్నది. ఎన్నున్నా వొకటిమాత్రం నింజం- సోషలిజం మత్తు మందు మోతాదులేకుండా కాంగ్రెస్ కు వొక స్వప్నప్రత్యామ్నాయాన్ని సూచిస్తున్న పార్టీల్లో స్వతంత్రపార్టీకి అగ్రస్థానం. ఇందుకు కొంత 'జనసంఘ' కూడా తుడి యెడమగా వస్తుందనేమాట పూర్తి గా కాదనలేకాని మిగతా పార్టీలన్నీ ఎంతో కొంత సోషలిజం మోతాదు వుండాలని కోరేవే. ముఖ్యంగా ఆర్థిక విషయాలపై దేశస్థాయి చర్యల్లో స్వతంత్రపార్టీవారి వాణికిస్వప్నమైనగుర్తింపు యేర్పడకపోలేదు.

100 పార్లమెంటు సీట్లు-
1000 శాసనసభస్థానాలు-
అత్యాశకుపోని స్వతంత్రపార్టీ అధ్యక్షుడు రాజాజీ

వయసులో చిన్న పార్టీ అయినా యింత లోనే యింత గుర్తింపుకు వచ్చినపార్టీ యిదే. వంద లోకనర స్థానాలను యివ్వ మంటున్నది కాని; ఎట్ల లేదన్నా 40-50 స్థానాలైనా వస్తాయనే దీమాతో వున్నట్లు స్పష్టం. 30-40 సీట్లు వచ్చినారావచ్చు. మూడు రాష్ట్రాల్లోనేకదా యీ పార్టీకి కీలక మైన వజ్రవుండేది! రాజస్థాన్, ఒరిస్సా, గుజరాత్-యింతే. వీవారో రామగర్ రాజా అటు వెళ్ళడంతో పెద్దదావుచెప్పే తగిరింది.

ఇప్పటి వరకు 90 మందిని మాత్రమే లోకనర స్థానాలకు యీ పార్టీవారి కేంద్ర సంఘం సూచించివుంది. ఇంకో 70 సీట్ల కన్నా పోటీ పెట్టవచ్చునంటున్నారు.

ఇంకో దజనుబోట్ల తమ పార్టీ సపోర్టుని గెల్పించుకోవాలనేది వుండొచ్చు. అక్కడక్కడా కమ్యూనిస్టేతర ప్రతిపక్షాలతో పొత్తుపెట్టుకొని తమపార్టీ పేరును వజ్రుక రావచ్చు.

స్వతంత్రపార్టీ ధార్య దర్పి శ్రీ ఎం. ఆర్. మసాగి వచ్చే జనరల్ ఎన్నికలకు పోటీచేయడంలేదని అమధ్య అనడం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ పార్టీ కేంద్రకమిటి అదేశంమేరకు రాజకీయమంది పోటీచేయ నున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇంకా యేంమార్పు వస్తుందో యివరు చూసాద్దారు?

ఇక జనసంఘ సంగతికొస్తే వాళ్ళకు అతలం దిగురించే రాష్ట్రాలు ఉత్తరవ్యదేశ్, మధ్యవ్యదేశ్, హరియానా, ఢిల్లీ, హిమాచలప్రదేశ్-యిటి ముఖ్యమైనవి. ఇదిగాక గుజరాత్, ఒరిస్సా, రాజస్థాన్ లో స్వతంత్ర పార్టీతో ఎన్నికలపొత్తు కుదురుకోవడా నికి కూడబలుకొన్నారు. కమ్యూనిస్టు వాసనవుండే పార్టీలతో యిన్నికలపొత్తు అనేది వుండకూడదనికూడా తీర్మానించు కొన్నది. రాజస్థాన్, ఒరిస్సాలో మాత్రం స్వతంత్రపార్టీతో కలిసి కొయిలిజా ప్రభుత్వాన్ని యేర్పర్చవచ్చుని ఆశతోవున్నది. దేశం మొత్తంమీద 2 వేల అసెంబ్లీ స్థానాలకు, 250 పార్లమెంటు స్థానాలకు పోటీ పెట్టాలని నిర్ణయించుకోనున్నది.

—కొరవ 12వ పేజీలో

మామిడి, చింత, వేప, తాటి వగైరా కావులేని చెట్టు యాలం ప్రకటన

*****

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరుతాలూకా, అల్లిపురంగ్రామంలో వేంచేయున్న శ్రీ సీతారామల స్వామిలవారి మందిరంయొక్క నెల్లూరుతాలూకా, గుడు వల్లిపాడు గ్రామం న. నె. 304-ఎ రు, య 4-89 తెంట్లు భూమిలోని (1) పాతవి కావులేని మామిడిచెట్టు (2) కలపకరని వేపచెట్టు (3) తాటిచెట్టు (4) కావులేని చింతచెట్టు (5) తామ వగైరా కావు లేని పాత చెట్టు (6) నదరు తోటచుట్టూ వేయబడి వున్నయొగములేకయున్న ముక్కలిగె (7) తెల్ల రాళ్ళు. నదరు 7 అయిటములను 7-12-66 తేది ఉపయం 8 గంటల నుండి నదరు తోట వద్ద నదరు మందిరమునకు వలసపోరంవరకు వర్ష కర్తనైన నాచే H. R. & C. E. డిపార్టుమెంటువారి ఆమోదము వనున రింది, పై డిపార్టుమెంటువారి సమక్షంలో జహారంగా ముగా వేలంవేయబడును.

(1) పై అయిటములను 1 నుండి 6-వ అయిటమువరకు విడివిడిగా గాని లేక అయిటములుగాని లేక మొత్తముగాగాని వేలము చేయబడును. (2) పై వేలం పాటలో పాల్గొనువారు రూ. 100/- లు డిపాజిట్టు కట్టినట్లు వేలంపాటలు పాత వల యును. డిపాజిట్టు కట్టినవారు పాటకు ఆర్డులుకారు. (3) హెచ్చు పాటదార్లు పాట తీర్మానించిన వెంటనే క్షీ వంతు రాఖం తక్షణం చెల్లించవలెను. మిగత పాటమొత్తమును H-R & C.E. డిపార్టుమెంటువారు పాటలను ఆమోదించిన తర్వాత 7 రోజులలోపం కొల మును పూర్తిగా చెల్లించవలయును. కొలము పూర్తిగా చెల్లించిన తేది నుండి నదరు తోట లోని చెట్లను స్వాధీనపరచుకొని 15 రోజుల లోపల నదరు చెట్లను వేరులోనవో కొట్టి తీసుకొనిపోయి నదరు భూమిని వదల చెట్ల నదరు ధర్మకర్తకు స్వాధీనపరచవలెను.

ఇంకా ఇతర పరస్థులు వగైరాలు పాటకాలమును తెలుపబడును.

—పొక్కిరెడ్డి రామ మోహనరెడ్డి,
వలసపోరంవరకు ధర్మకర్త - అల్లిపురం. 23-11-66.

విలక్షణ వార్తాపత్రి

మరికొన్ని వరి రకాలు వాటి బాగాలు : రైతుల అనుభవాలు

మొలగొలుకుల ప్రైతుకు అంత్వకాల మానన్య మైనదని, దాని స్థానే బాగావంటే అనేకరకాల వరిపైర్లు వాడకంలోకి తీసు కొనిరావాలి, మనశ్చిల్లా భూస్వభావాలకు సరిపోయే వరిరకాలకోసం భూరి పరిశోధ నలబరగాణి గతవ్యాసంలో వ్రాశాను ఇప్పుడు మన అందుబాటులోవున్న వివిధ రకాల వరిపైర్లుకు సంబంధించి మనశ్చిల్లా రైతుల ఎడకొంతున్న అనుభవాలు, అను భూతులు, వాటి బాగాలను వర్ణించుకుందాం.

వరి విత్తనాలను స్థూలంగా రెండువిధా లుగా చెప్పవచ్చును. 1: Season bound 2: period bound. సీజన్ బౌండు-అంటే ఎప్పుడు వేసినా వొక నిర్దిష్ట ఋతువులో వంటకొచ్చే వరిరకాలన్నమాట. అంటే ఎప్పుడు వాడినా సంక్రాంతికి వారం అటూ యిటూ కోతకువచ్చే మన మొల

గొలుకులు యీ కోతకు వస్తుంది. తక్కువ కాలంలోవంటే శేసరికాల పైర్లన్నీ 'పీరి యుడ్ బౌండ్' అంటారు. అంటే ఎప్పుడు సాగుచేసినా వొక నిర్దిష్ట కాలవరిమితి తర్వాత వంటకొచ్చే రకాలన్నమాట.

శ్రీ ఆల్తారు కోటారెడ్డి
బి. ఎస్.సి.

నన్ను మొలగొలుకులు
(బి. సి. పి-1)
పెద్ద మొలగొలుకులు తర్వాత చెప్పకో దగిన రకాలు యివి. ఇది చాల నున్నిత మైన, నన్నని ప్రశస్తమైన రకమని ప్రసిద్ధి కెక్కింది. వియ్యం ముక్కపురంగు తెలుపు. మద్రాసులో నెల్లూరు వియ్యంమంటే కళ్ల

కట్టకొనేటట్లు పేరుప్రతిష్టలు తెచ్చింది యీ రకమే ప్రైతుకాలం- 185 రోజులు.

మెడవిరుపులేక అగ్గితెగులు (Blast)కు తట్టుకోగలదని మన అగ్గివాళ్ళు (అగ్గి వాళ్లంటే తెలుకడూ, అగ్గిల్యరల్వాళ్లు) విరుద్ధిస్తే; ఏమీ కాలమహిమో అన్నిరకాల కన్నా దీనికి యీమధ్య యీ పై తెగులు అత్యధికంగా తగులుకొంటున్నది.

ఇంతకు పూర్వం పుట్టికి పదిరూపాయలు ధర పెచ్చువుండేది. ఇప్పుడు అన్ని మొల గొలుకులు వొకశేధర. కాటా తూకం వచ్చిన పిమ్మట రైతులు నన్న మొలగొలుకు లకు వీడాకులిచ్చేదానికి కారణం- అన్ని వడ్లకన్నా తూముకు నాలుగైదు శేష్ ఎక్కువ తూగుతున్నదని, అందువల్ల రైతుకు రెండంబల నష్టం వాటిల్లుతున్నదని.

పొట్టి మొలగొలుకులు
(బి. సి. పి-2)

శేడా తెలియక రైతులు బుద్ధ మొల గొలుకులంటారు. అగ్గివారి బొబిళాలో బుద్ధ లంటే బి. సి. పి-8. ప్రైతుకాలం- 180 రోజులు. ఇది కూడా అగ్గితెగులుకు తట్టుకొన గలదని అంటారు కాని అందరికళ్లలో కారం కొట్టి బుద్ధపైర్ల పైకూడా యీ అగ్గితెగులు వివరికంగా దాడిచేసి పొడుచేస్తున్నది.

నన్నులకన్నా యిది తూకం ఎక్కువ కావడంవల్ల గుడ్డికన్నా మొలమేలని మన రైతులు యీ సంవత్సరం చాలవరకు యీ రకాన్నివేశారు, విదిలేక. ఈ సంవత్సరం నేను 20 ఎకరాలు బుద్ధలు (ప్రాండేషన్ విత్త నాలు) వ్యవసాయశాఖకు విత్తనాలు సర ఫరాచేసేదానికి (Seed farm) వేసి పున్నాను.

కర్ర మొలగొలుకులు
బి. సి. పి-6 లేక ఎమ్-1884: ప్రైతు కాలం 180 రోజులనిపిస్తుంది కర్రవచ్చివల్ల. కాని వారం రోజులు ముందుగానే కోసుకో వచ్చు. అలసైవనా గింజరాలను, దీడల తిరుగుబాటును ప్రతిఘటించే మోక్ష మార్గాన్ని కనుగొనే కృషివలెనే యీ -కొరవ 8 వ పేజీలో

కర్ర పెండలంకూడా రైతులకు మంచి అదాయాన్ని సమకూర్చేవైతని దింగల్పట్టు తిల్లూకు చెందిన శ్రీ కె. గోవిందరెడ్డియార్ రుజువు చేశాడట. అతనికి హేక్టారుకు (2 ఎకరాల 47 సెంటు) చూ 2500 లు నికరాదాయం వచ్చిందట. ఇసుకనేల దీనికి అనుకూలమట. తెగుళ్ళు తక్కువ. 12 నెలల పైర్ అలైలో దుంపలు నాటు తారు. సంవత్సరంలో 15-20 సార్లు నీరు కట్టవలసి వుంటుందట. తన కర్ర పెండలంపెట్టె మధ్యవున్న శ్రీ గోవిందరెడ్డియార్ ను ది.కంలో చూడవచ్చు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చిట్ టెండరు నోటిసు

రోడ్డు మరియు భవనములు

సీలవేసిన ఎమ్.ఎమ్. కాంట్రాక్టు వడ్లతి టెండర్లు 'A' క్లాసు కంట్రాక్టర్ల వద్దనుండి ఈ దిగువ కనబరచిన చనులకుగాను కడవరోడ్డు మరియు భవన ములు సూచించుకుంటున్న యింజనీరుగారిచే 7-12-66 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటల వరకు తీసుకొనబడును. టెండర్లు అదేరోజు సాయంత్రం 4-15 గంటలకు తెరువబడును.

రిజిస్టరు 'B' క్లాసు కంట్రాక్టర్లు (రూ. 50,000/- లు) యాలైవేలు మిలి మిట్ట యున్న వారుకూడ లక్షయాపాయలకు తక్కువ యున్న చనులకు టెండర్లు పెట్టవచ్చును.

టెండరు ఫారముల వగైరాలు అప్పీసు వసీయేకాలము 2-12-66 తేదీ నుండి 6-12-66 తేదీ సాయంత్రం వరకు లభ్యకవుతున్న నహా టెండరు ఫారముయొక్క దిగువ నుడవారిందిన ఖరీదు మొత్తమును అఖరు కాలములో చూపిన రోడ్డు మరియు భవనములు ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరుగారి వద్దకు III అదర్ రెమిటెన్సు (III Other Remittances) కింద చలానా కట్టి నడకు చలానాను జత పరచి దరఖాస్తు సూచించుకుంటున్న యింజనీరుగారి అప్పీసుకు వసీ, టెండరు ఫారమును పొందవచ్చును. యీ సామాన్య పి వరిస్థితులలోను వాచను యివ్వబడదు.

కింద చూపిన వ్యతి వనులకు E. M. D. అయీ రోడ్డు మరియు భవనములు యింజనీరు వద్దకు రివిన్యూ డిపొజిట్టు హెడ్డుకు చలానులకట్టి టెండరు పెట్టాల్సి ఉంటుంది. అట్లు జతపరచని టెండర్లు పి మాత్రము అంగీకరించబడవు.

రోడ్డు మరియు భవనములు నిర్మాణము అనుభవమును పి. డబ్ల్యు. డి. లేక రోడ్డు మరియు భవనముల యెగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరుగారి వద్దనుండి నర్టిఫికేట్లు పొందివలవలెను.

వ. నె	చని వివరము.	టెండరు ఫారము ఖరీదు	వ్యయం ధరావతు సొమ్ము	కాంట్రాక్టు కాల వతిమితి	డివిజను యింజనీరు
(1)	కారురోడ్డు వేరింగుకోటు మై. 131/5 నుండి 148/5 వరకు ఒంగోలు-చోర్లా రోడ్డులో వేయుట.	25-50	2850/-	12 నెలలు	నెల్లూరు
(2)	స్పెషల్ రిపేరు డేగవూడి సైదావురంకోడ్డు మై. 0/0 నుండి 11/6.	25-50	2630/-	12 నెలలు	నెల్లూరు
(3)	స్పెషల్ రిపేరు కె.ఎ.ఆర్. జిల్లెలు రోడ్డు మై. 45/2 నుండి 52/0	25-50	2550/-	12 నెలలు	నెల్లూరు
(4)	స్పెషల్ రిపేరు డేవరాల గుట్ట - పెద్దారవీడు దిన్న చోర్లాలో మై. 1/0 నుండి 8/0.	25-50	2730/-	12 నెలలు	పంద్యాల
(5)	స్పెషల్ రిపేరు దివేల రావురు రోడ్డు మై. 5/0 నుండి 8/4.	25-50	2500/-	12 నెలలు	కడప

-టి. పి. రామనాథరెడ్డి, సూచించుకుంటున్న ఇంజనీరు, (రోడ్డు & బిల్డింగ్సు) - కడప.

పూలతోట్లలో వరిసాగు

జనాభా పెరుగుతున్నంతగా సాగుకు లోకీయ్యే భూవిస్తీర్ణం కూడా పెరగదుగదా! అందుకే పొలం వెడదలేకుండా వరిపైర్లు వండించవచ్చా? పూలతోట్లలో వరి వేయవచ్చునా? సాధ్యమనిపిస్తున్నది శేరళలోని ఉబ్బాపాళెంరైతు ఇ.పి. మాధవననాయర్ అనుభవాలు చదువుకుంటే! పూలతోట్లలో వరి పైర్లపెట్టి వడ్లు వండించాడు శ్రీ నాయర్.

ఒక్కొక్క పూలతోట్లో 640 నుండి 800 గ్రాములు (ఒక చవా శేరు) వడ్లుదాకా వండించగలిగాడు శ్రీ నాయర్. 3 1/2 అంగుళాల ఎడంలో నారునాటాడు. ఇది మామూలుగా మన పొలాల్లోవేసే ఎడంలో మూడోవంతు. ఇక ఎరు వులు అంతా ఒకేసారి కుప్పరించే బదులు వారంవారం వేశాడు. అందు వల్ల ఎరువులు వేస్తు కాటం దా చూశాడు. ఒక్కొక్క కర్రకు 10-20 దాకా పీలకలు కట్టింది. ఒక్కొక్క

రుదురునుండి 80 నుండి 180 గ్రాములదాకా వడ్లు వందాయి. శ్రీ నాయర్ చేసినది వొక రకంగా విప్లవాత్మకమైన పరిశోధన. ఇది జయప్రవంగా సాధించ బడితే అంతకంటేవరం యింకే ముంది? పొలంవెడద వుండదు; నీటి గొడవ వుండదు. ఇంట్లో వేస్తయ్యే న్నానసానాదుల నీళ్ళే వాడుకోవచ్చు. వ్యవసాయకూలీల వెడదవుండదు. నాగళ్లు, ట్రాక్టర్లు మొదలైన ఛారి సరంజామాతో అక్కరవుండదు. ఇళ్ళ నెండుల్లో, పెరకుల్లో, పూలతోట్లలో, అప్పీసు కాంపౌండులో, విల్లింగుల పెర్రేను లలో యీవని చేయవచ్చు. వ్యవ సాయం వొక 'హాపి'గా, ఒక బాత్వా హిక క్షేత్రంగా చేసుకోవచ్చును. ఆల్తారు కోటారెడ్డివంటి మన ప్రాంతియ బాత్వాహిక రైతుసోద రులు యీ విధంగా చేసిచూసి, దీని లోతుపాతులు తేల్చి చెప్పగలరని ఆశిస్తాం.

నెల్లూరుజిల్లాలో తమకు ఒక్క సీటు రాబోదని కమ్యూనిస్టుల తలపోత!

నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి ఇంత వరకు కాంగ్రెస్ అత్యధులనుగూర్చే చర్చించాము. ఇతర పార్టీల విషయంకూడా స్థూలంగా పరిశీలిద్దాం-

కమ్యూనిస్టులు

రెవ్-రైటుల మధ్య సామరస్యంలేదు. ఒకరితో ఒకరు ఢీకొనుటకే నిశ్చయించు కున్నట్లుంది. కమ్యూనిస్టులు - కాంగ్రెస్ వాడులమధ్య అయినా లోపాయచారిగా నర్లుకాట్టు, సామరస్యం సాధ్యమేమోకాని; కమ్యూనిస్టుపార్టీలోని రెండు విభాగాల మధ్య వచ్చిగడ్డివేస్తే భగ్గుమని మండిపో తున్నదట. కమ్యూనిస్టులలో కూడా పూర్వపు ప్రమాణాలులేవు, నిజాయితీలేదు, కట్టు భాటులేదు. అవకాశవాదానికి వారు అల వాటువడ్డారు. సర్వేపల్లిలో రైల్వే కమ్యూనిస్టు స్వర్ణ వేమయ్యగారున్నారు. రెవ్వులు వుంటారో లేరో తెలియదు. శేరే రాయప్పగారి

పుద్ద్యేశ్యమున్నదని అంటున్నారు. నెల్లూరు రెవ్వు-రైటు ప్రత్యక్షంగా పుర్ర ణవడవోతున్నారట. రెవ్వుకు శ్రీ ఎ. వి. కృష్ణయ్య, రైటులో పాతవాడైన పరుచూరు రామకోటయ్య అత్యధులట. ఎలకక ముచ్చట్లు మా రాజకీయ పరిశీలకుడు కోవూరులో బొన్నా కోటయ్యగారు అతివాడుల అత్యధి; రైటుల ప్రసక్తి వున్న ట్టులేదు. బుద్దిలో కమ్యూనిస్టు అత్యధి వుండవోడంబున్నాను; ఇక్కా వెంకయ్య ఎన్నికలో దిగవోవడంలేదట. కనిగిరిలో ఇరువురిమధ్య పొత్తులేకు గాని నర్లుకాటూంటిదేవో అరిగేట్టుంది. రైటు గురుస్వామిరెడ్డిగారు పొదిలికిపోయి; రెవ్వు సూరూ పాపిరెడ్డిగారు కనిగిరిలో పోటి

చేయవచ్చు. కుడి వర్గీయుడైన సానికొమ్మి కానిరెడ్డిగారు ఈ సారి పార్లమెంటుకు ప్రయాణం చేస్తారట. దర్శిలో కమ్యూనిస్టు అత్యధి వుండేట్టు లేదు. ఇక్కడ తిరుగుబాటుకాంగ్రెస్ వికపు తుందో వారిలో చేతులకలవడం జరగ వచ్చు. శ్రీ గుడ్లల యల్లమందారెడ్డిగారికి ఒక్క సారికే పార్లమెంటు, డిప్లీ వాతావరణం మొహం మొత్తినట్టుంది. హైదరాబాదులో వుండే ప్రాధాన్యత, డిప్లీలో ఎక్కడనుండి వస్తుంది? ఈసారి కొండ్పి నియోజకవర్గం నుండి తానననతకు పోటీచేయాలని శ్రీ యల్లమందారెడ్డి సంకల్పమట. యల్లమందా రెడ్డిగారి స్వగ్రామం ఈసారి ఈ నియో జకవర్గంలో చేరింది. అయితే దివి కొం డయ్యచోదరి ఈ స్థానాన్ని తమవిషయం బాడట. -కొరవ 7 వ పేజీలో

నెహ్రూపండితుని సంస్మరణ పల్లెలలో జన్మదినోత్సవం : శ్రద్ధాంజలి

- ⊕ గౌరవరానికి ఎరువులపంపకం జరగలేదట-ఎక్కడ జరుగుతున్నది?
- ⊕ కనిగిరి 7వ ఫారంవిద్యార్థి ఆత్మహత్య -కురిచేడు విద్యార్థి అకాలమరణం
- ⊕ విద్యానగర్ భద్రతాసంఘ సమావేశం
- ⊕ వర్షాలు - వెల్లువలు - నష్టాలు

దేశం గొట్టుపోలేదు. బ్రిటిష్ నాయకులకు తలవంచేయకనే బ్రిటిష్ పోతున్న యీరోజుల్లో చచ్చిపోయిన నాయకులను సంస్మరించేవాళ్ళు యింకావున్నారు! రాధాకృష్ణణ జన్మదినాన్ని ఉపాధ్యాయుడినంగాను, జవ్హర్ జన్మదినాన్ని కాలం దినోత్సవంగాను జరుపుకోవడం ఆ దేశ మైపుంది కావన బిల్లాలో అనేక పాఠశాలల వారు నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాన్ని వేడుకగా జరుపుకోన్నారు. వల్లెల వార్తాపత్రి యిచ్చేముందుగా కొన్ని సట్టణవార్తలు.

తిప్పరాజువారిపీఠోత్సవం నాటి విద్యాలయానికి 'జవ్హర్ కాల విహార్' అని నామాంకనం చేసి శ్రీమతి వెంకటగారిచే ప్రారంభోత్సవం కూడా చేయించారు. కావలి "జవ్హర్ భారతి" కావలి కాలేజీకి 'జవ్హర్ భారతి' అని పేరుపెట్టి పెద్దయెత్తున ఆ నామాంకనోత్సవాన్ని కలకాలం జ్ఞాపకం ఉండేటట్లు

గతనవత్యకరం చేశారు. అందువల్ల జవ్హర్ స్మరణను వంతు కొంటూ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవాన్ని ప్రతిమేటా జరిపించడం వారికొక భార్యైంది. ఈ సంవత్సరం కూడా కాస్త పెద్దయెత్తునే జరిపించాలనుకున్నారు. కావలివిద్యార్థుల జమ్మికారణంగా సాదాగానే జరిపించారు. రెక్కార శ్రీ డి. ఆర్. అభ్యుదయచారి, రెక్కార శ్రీ కె. వి. కమలాదత్తి ప్రత్యేకము చూర్ణాదకతో యీ ఉత్సవాన్ని కేవలం స్టూడెంట్ల పరిమితంగా చేసి జరిపారు.

జవ్హర్ భారతి పేరుకు గట్టు కావలి కాలేజీ ఆవరణలో నెహ్రూ వ్యక్తిత్వానికి సునేతంగా, సి.బాలిక్ గా మండలంట్లు 'అకాశంలోకి యెగురుతున్న చాక మెర్తాంకి కలకాక విగ్రహాన్ని' మద్యాను కళా శిల్పిచేకలేయింది ప్రతిష్ఠించాలనుకొన్నారు కాని దావైండువల్లనో యింకా అమర్చినట్లు లేదు.

'జవ్హర్ భారతి' పేరు మార్చి నవ త్యకమైపోయినా అనుకొన్న సునేతం అమర్చడంలో ఇంత అలవ్యమైండువల్లనో? —మా. వి.

వాకాడు 'విద్యానగర్' వాకాడు 'విద్యానగర్' కూడా ఒకవట్ట జమీనరి. నేడు రుమర్చి కాలకృష్ణారెడ్డి కాలేజీ, హస్తల్య, ఇతరతవనాలు, స్టాఫ్ క్వార్టర్స్-ఇట్లా అనంతంగా పెరిగిపోతూ ఆదోకవట్టణచాంగులను నంతరించుకొంటున్నది. కాలేజీ విద్యానగర్ కాంపస్లో స్టాఫ్ విల్లం సౌకర్యార్థం ఒక ప్రాజెక్టులో స్వకపాఠశాలకూడా వెలసింది.

మోపాడు రిజర్వాయరు రికార్డు

1921 లో నిర్మాణమైన మోపాడు రిజర్వాయరు ఈ ఏడు రికార్డు సృష్టించింది. రిజర్వాయరునిర్మాణాన్నికూడా చూచిన వృద్ధరైతులు చెప్పడాన్నిబట్టి ఈ 45 సంవత్సరాలలో రిజర్వాయరు అలుగు నాలుగుసార్లుమాత్రమే పారింది; రిజర్వాయరు పుట్టిన తర్వాత కలుజమీద 2 1/2 అడుగులనీరు పారడం ఈ సంవత్సరమేనట.

మోపాడు ప్రాజెక్టు రైతాంగానికి మంచినీటి అలవచ్చినట్లే.

గౌరవరం ఎరువులు

నవాకాణం నూరికి 1936 కట్టలు నల్వేటు వస్తే అందులో 100 అద్దశ్యమయ్యాయని; తక్కిన 93 కూడా పంపకం జరగలేదని; రైతులు మొరపెట్టుకున్నా ఆర్.డి.ఓ., డి.డి.ఓ. గారలు నిన్నుచోయులెనారు. తమరైవాటోకట్టం కల్పించుకొని ఎరువుల పంపకం జరిపింది పైర్లను కాపాడండి మహానరహ అంటూ సురే రామసుబ్బారెడ్డి గారు 19-11-66 తేది కలెక్టరుగారికి ఒక అర్జీ పంపుకొని, ఆ నకలును మాకూ పంపారు.

ఎరువుల పంపకం విషయం ఎత్తుకుంటే పైనుండి క్రింద వరకు మోరం, వచ్చే ఎరువులు రైతుల అవసరాలకు అనలేకాలను. ఉన్నంతవరకైనా సక్రమంగా పంపకం కావాలి! నవాకాణం మంట్లో స్టాకు వుండదు; నర్సికులవద్ద బ్లాకుమాక్కెటులో కొల్లలుగా దొరకుతుంది. ఉన్న ఎరువులను సక్రమంగా పంపకం చేయడం చేతగాని ప్రభుత్వం; ఈ పంపకంలో జరిగే అన్యాయాలను నివారించలేని

—కొరవ 11వ పేజీలో

ఒంగోలు వార్తలు

ఒంగోలు శాసనసభ్యత్వం- ప్రతిపక్షాల అనైక్యత- కాంగ్రెస్ కు అవకాశం

ఈసారి ఒంగోలు శాసనసభ స్థానానికి గతవర్షాయంవలె ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థికి అన్నిపార్టీల బిర్యుదట్టతువుండే సూచనలు కనపడడం లేదు.

ఒంగోలు స్థానానికి రెప్లకమ్యూనిస్టు శ్రీ మాదాల నారాయణస్వామిశాని, లేక సూదనగుంటసింగయ్యగారిపోటీచేయవచ్చు నంటున్నారు. ఇదే నిజమైతే ఈసారి ఒంగోలు కాంగ్రెస్ జేసరి మంబావభంగా చెప్పవచ్చునంటున్నారు.

తాలాకాస్టాంపులో రెప్లకమ్యూనిస్టు-స్వతంత్రపార్టీ మధ్య జరిగినట్లు చెప్పబడుతున్న ఒప్పందం ప్రకారం, ఒంగోలులో స్వతంత్రపార్టీవారు రెప్లకమ్యూనిస్టు అభ్యర్థిని బలపరుస్తారని; అడ్డంకిలో స్వతంత్రపార్టీయూడైన శ్రీ నాగినేని వెంకయ్యను రెప్లకమ్యూనిస్టులు సపోర్టు చెయ్యబోతున్నారని అవారంగంగానే చెప్పకోవడం జరుగుతున్నది.

నంతనూతలపాడుకు రెప్లకమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ తవనం చెంచయ్య అని, వారిని స్వతంత్రపార్టీ అంజరవ వచ్చునని తెలుస్తున్నది.

144 పొడిగింపు
ఉప్పులో 144 సెక్టర్ 30-11-66 వరకు పొడిగింపబడింది. ఈ కారణంగా కాబోలు ఉప్పు ప్రశంకంకావుంది.

భారీవర్షాలు-
పొగనాట్లు నష్టం
వడకొండు రోజుల పాటు రాదా పాతంగా జరిగిన వర్షానికి తాలాకాలో మూడు 30,000 ఎకరాలలో వేయబడిన పొగనాట్ల వలన నాశనమై, రైతాంగానికి విశేషమైన నష్టం ఏర్పడినట్లు గ్రామాల

నుండి వస్తున్న వార్తలనుబట్టి తెలుస్తున్నది. రైతులు మూడవసారిగా ముఠీ నాట్లు వేస్తున్నారు.

మెట్టపైరుచేయుటకూడా మీలలేకుండా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

కాకినాడ మునసబు మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో

O. S. No. 243 of 1957. E. P. No 57 of 1966.

(1) అబ్దుల్ బేరీ (2) అబ్దుల్ వజీర్ (3) అలిపా బేగం (4) నూర్జహానా బేగం (4 మైనరైండున) నెక్కువగా (వాది, సా. కాకినాడ) —వాదులు.

(1) సైదానీ అనే మహిళాబుక్కిసా died 3 to 7 LRs.
(2) హాజీ అబ్దుల్ నూర్ died } సాక్షి-
(3) అహరబ్ వుద్దీన్ (5) కుతుబుద్దీన్ } కాకినాడ. } —వ్యతివాదులు.
(6) షాదాబీ బేగం
(7) మాహిర్ సా - తుని.

వాదులు తమ డిక్లరేషన్లను వ్యతివాదులు తాలాకు పెట్టాలు దాఖలా స్థిరాస్థిని 29-11-66 తేదిన యాలము వెయించుచున్నారు. పాటదారులు యస్తియారు వరకులకు లోబడి పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా, కాకినాడ నలు రిజిస్ట్రార్లలో చేరిన కాకినాడ తాలాకా, కాకినాడ జగన్నాథపురం గామంలో నుడిమెట్టవారి వీడిన మునిసబల్ అసెస్మెంటు నె. 10362 రు గల తాలాకాకుం యింటికి చాట్టలు:- [తా] మహిళాబుక్కిసా W/o తాదర్ మొహిద్దీన్ గారి యిల్లు 6 గ. [ప్ర] షాబీబేగంయిల్లు 20 గ. [ప్ర] మిర్తంబానూరకం కొంత, పాట్లకీ గోడ కొంత 10 గ. [తి] వెలుకూరి రామయ్యగారి యిల్లు 20 గ. Sq. yards 200 or 88 తెంబీటుబద్ద.

నరకు చాట్టల మధ్యవచ్చిన 200 చ. గ. లో 88 తెం. మీ. వ్యతిము. యిందులోవున్న తాలాకాకుం యిల్లు, ప్రకృత్య, తల్పలు, ద్వారావంధములు యాతిమొంతు హక్కులు నహా. పన్ను రూ. 30-68 వై.

డిక్లరేషన్లకు కిమ్మతు రూ. 500/- అమీనా కిమ్మతు రూ. 1200/-

1-వ వ్యతివాదికి పూరా హక్కు.

—మాందాత చిట్టెన్న - వాద్దు అధ్యక్షుడు - కాకినాడ.

కౌశాల

★ నెల్లూరు డ్యాకుమెంటరీ సినిమా-దరిమిలా జరిగిన సంగతులు ★★ సెనేట్ లో వి. ఆర్. కాలేజీలో

ప్రదర్శనకు నోచుకొని నెల్లూరు డ్యాకుమెంటరీ సినిమాగూరింది. ఈ మాసారం రంలో యిదే శిర్కలో ప్రాణాను. మనక వహించిన మన ఆంధ్రప్రభుత్వంవారు నెల్లూరు డి. ప. డబ్బుతో నెల్లూరుజిల్లా విషయాలపై ఉసిన డ్యాకుమెంటరీ సినిమాను-తమతో నువ్వరించుకుందానే కికారని - డి. ప. కేర్నాకా గారు కాయకాట్ చేయడంకొద్దీ మీరు దిన్నారు. అనలు కూడకుండా కాయకాట్ చేయడమెందు కనికాబోలు కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావు గారు పైగా ప్రాజెక్టు చేయించుకొని చూశారట చూస్తే యేముంది?

ఎంత చందాలంగా వుండాల్సి అంత చందాలంగా వున్నదట. అందుకని అయనా దీని ప్రదర్శన విషయమై యేమీ అనకుండా పూకుకొన్నారట ఇది జరిగిన విషయం. ఎట్టువేసేం, మొత్తానికి ఈ డ్యాకుమెంటరీ టిం గిర్నాడానికి మన డి. ప. వారు చెప్పిన 15 వేల రూపాయలు కాబోలు బూడిదలోపోసిన వన్నీరు అయిపోయింది. ప్రభుత్వంవేస్తే పనులు యిట్లా తగలబడిపోతున్నాయి.

అతర్వాత నెల్లూరు ప్రభాగ్ర మానో

యాక్టర్-వన డాక్టర్ శ్రీ వి. చంద్రశేఖరం నటిస్తున్న, కేంద్రప్రభుత్వ ఫిలిమ్స్ డివిజన్ వారు తీస్తున్న వీరేశలింగం డ్యాకుమెంటరీ విషయంకూడా ప్రస్తావించాను ఇటీవల దాక మూలబడివుంది ఆ మాటింగ్ మొగ్గిమధ్యనే వజ్రంకోటిలపాటు కొనసాగిందట. దా దా పు పూర్తవద్దున్నదట. ఎల్. వి. ప్రసాద్ గారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. చూద్దాం అదెట్లా వుంటుందో?

నేను చెప్పాలనుకొన్నది యింతవరకే కాదు. నెలరోజులక్రితం యీ విలే అరి యిచ్చిన డ్యాకుమెంటరీ వార్తాపత్రి నెల్లూర్లో కొందరి దృష్టిని ఆకర్షించినట్లున్నది. కేవలం ఆకర్షించడమేకాదు, కార్యోన్ముఖులనుకూడా చేసినట్లున్నది. అంతమాత్రంలో పుండే ఆంధ్రప్రభుత్వం యింత పెద్దటి వ. డబ్బుతో డ్యాకుమెంటరీ పేరుతో తగలే సిందే-మనలో మనం కలిసి నెల్లూరుజిల్లా విషయాలపై యెందుకొక కళాత్మకమైన డ్యాకుమెంటరీ దిక్లాన్ని నిర్మించకూడదు- అనికొందరు తలపోస్తున్నారు; తలపోయడమేకాదు కార్యోన్ముఖులైవున్నారు. మీ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

విజయవంశమైన
రామకృష్ణ
 ట్యూటోరియల్ కాలేజీ,
 బంగోలు
 (స్థాపితం : 1952.)
 షిఫ్ట్ పాఠాల్ :

కె. వి. సరసీంహారావు, M. A. LL. B.
 పి. యు. సి - యస్. యస్.
 యల్. సి - అంధ్రా మెట్రిక్.
 చాలికలకు ప్రత్యేకశాఖ.

కృమశిక్షణలో - నిపుణులైన ఉపాధ్యాయులే - మనమైన వలికములను
 పొందుచున్న విద్యార్థులు. 3, 4, 5 పాఠ
 ములవరకు వదిలినవారిని ఒక్క సంవ
 త్సరములోనే అంధ్రా మెట్రిక్.
గమనిక:- కందుకూరులో:
 1967 జూన్ 1-వ తేదీనుండి
 మా బ్యాంకింగ్ పాఠ్యపుస్తకము.

లోవారాష్ట్ర వద్యులు

సహకార వ్యవసాయం

ప్రజలు కొత్తకొత్త పందాలలో నడవాలి
 పాశచీయ యింక వసరిరావు
 అని ప్రజుత్వకాళ అంటుంది, ఆ పాత
 వద్దకులకె తెరిగి పాల్పడండి!

కలిసికట్టుకుండి కమతాలసిద్యము
 అధినాల్లోచేసే దంకలంతు
 వనరులేదు, యింక వసరిరావేరారు
 అ విధానం, కాదు అది ప్రధానం!

ముందినారుకొంప పందాయిశివోర్థు
 తినకొద్దికొద్ది, త్రవ్వకారు
 కోర్టునుము యింక కొట్టాకు సహకార
 సిద్యమంతు, మేము సెపైవనరు!

వ్యంగవసులకై గంతులేస్తుంటారు
 పుచ్చుడంతు బాడ వందెగం!
 లోపానివన్ని లేవదీకారంకి
 సొమ్ము ప్రయము పైన కుమ్ములాట!

ఇందియాలో యిప్పుడుండెకల్లోలమ్ము,
 నంకలమ్ము, గలత చాలదాంటి?
 అవగాదు రైతు కోపానలము భగ్గు
 భగ్గుమంతు జగము ప్రుగ్గిపోడి!

ఎలక్షణ ప్రోస్తుపోణ
 చెల్లి యిందిరమ్ము! చెప్పేది విసవమ్ము,
 ఎన్నికలకు వాయిదెయ్యవమ్ము!
 ప్రోస్తుపోనుపైస్తి పొయ్యోదిపిమ్ముండి
 యింతలోనే? నెట్టు కొంత్రెము!

నిరంజనా (రక్షకభటుడు)
 పారిపోతె నీవు, ప్రాణాలు త్యజియింది
 అర్థవడకపోతె, అంక్యక్రియలు
 కామరాజుకెట్టా కర్మ కతువులుగూడ
 అయిపోయేయె, వుంది అయ్యుద్ధాయం!

గన్ను మూలబెడితె, గమ్ముగాగుర్తుంతు,
 పుచ్చుకుంటె రెష్టు పోలికాఖ
 కామరాజులేడు, కాంగ్రెసన్నదిలేదు,
 నీవులేవు కదిని నేనులేను.

రైలు ప్రమాదం
 పాడుముక రైలువట్టాలు పరిశిష్ట
 బాలిపాయిరి అత్తు కొంతమంది
 ఉత్తరాదివార్త, పున్నట్ట పొయినట్ట
 ఎగువ పోరకనమ్ము? ఏదోపోసి!

మధ్యప్రకట మీకు మా ప్రజాస్వామ్యము
 నచ్చుకుంటె తమకు అచ్చుబాటు
 గాకపోతె మమ్ము గద్ద దింపెయ్యండి
 హినమైనవనకి పూనకండి.

(4 వ పేజీకొరవ)

కర్రమొలగొలుకుల జననం. అలస్యంగా
 నాశి ప్రాంతాలకు, కండగలిగిన నేలలకు
 అనువైనది. దింబు లావుకాట్టి, అంతగా
 ఎదిగి పడిపోదు. కొన్ని అత్యధికంగా
 నగలిసిపోతె, గొను నేలల్లో ప్రైవ పోరిగ
 పోతుంది. మే, జూన్ మా సా లో చేసే
 కేసరదుగులకు చేసే-నన్న, బుడ్లకన్న
 తెగుళ్లకెక్కువ కట్టు కొని అధికవంతు
 నిస్తుంది.

ముందరదునులో (ఆగస్టు) నిరుడు నేను
 20 ఎకరాల్లో యారకం వేశాను - దిన్న
 వనని పాఠంనుండి తెచ్చిన పొండేవను
 విత్తనాలు. అందులో 17 ఎకరాలు కొంత
 తెల్లనేల, మరికొంత పొద్దుగూడా వుందను
 కోండి. మూడెకరాలు పూరిగా నల్లరేగడి
 నేలలో పైరకలేదు. తెగుళ్లమాట అటుంది,
 ఏటా నన్నులు, బుడ్లలిచ్చే వరికొరిగన్నా
 చాల తక్కువ వచ్చింది. చాడు నేలల్లో
 కేడాలేదు.

17 ఎకరాల ప్లాటులో అన్ని లక్షణాలు
 కాగుండునవికాని, ప్రక్కప్లాటులో మా
 దిన్నాయనవాళ్ళు బుడ్లువేశారు. గత
 రెండేళ్ళుగా కొట్టా గొట్టా ఏళ్ళువ వరి
 తొమ్మిదా వచ్చిన మా ప్లాటు మొదలో
 దారినపోయే దానయ్యలందర్నీ కమ్ముకుట్టి
 నవ్వడికి తీరా వరికొరిగిపోవరికి
 కొంచెం తగ్గింది. దిప్పి కొట్టినవారు
 కొందరు!

కర్రలకు ఏలకలు కొంచెం తక్కువే.
 మావార్ల బుడ్లపైటె అరిగా ఎదిగి వెన్ను
 తీసి బయటికి వదిపోయింది. అనప్పటికి
 కర్రలకన్నా మిన్నగానే తోంది. అంత
 తిశో వడలేదు. కనీసం మన జిల్లాలోని
 రెండు మూడు వందలమంది రైతుల అను
 కవాలను సేకరిస్తే-యారకం ఎక్కువగా
 ఎదిగి పడదనేగాని వరికం కాస్త తక్కువే
 నని, ఒక్క నేలలకు అనలు పనికొరదని
 చెప్పున్నారు చాలమంది.

బల్కె హెడ్-9
బల్కె హెడ్-1

ఇరిందూ తాళాలికపేరే. రెండూ
 కూడా ముగ్గులోకిరాని కర్ర మొలగొలుకులే.
 ప్రైవకాలం 6 నెలలే, వారం అటాయిటూ.
 వడ్డబరువెక్కువ. వియ్యం తెలుపు హెడ్-1
 రకం హెడ్-9 కు చెల్లెలు వరస (sister
 culture). రెండూ అమడల్లగావుండి
 లేదా తెల్లకోవడం కష్టంగానే వుంటుంది.

నెల్లూరు పరిశోధనలకొకా పీటీపేరస్ను
 స్థిరీకరింపలేదు. ఇంకా రైతులకూముల్లోను,
 పారం లోను ప్రయోగ పరిశీలనలోనే
 వున్నవి. ఈ అక్కచెల్లెళ్లను నెల్లూరు, అక్క
 కూరులో వోకి అడుసులోవేసి పరిశీ
 లించడం జరిగింది. నెల్లూర్లో హెడ్-9
 నిక్కలే, అక్కకుల్లో హెడ్-1 ముందడుగు
 వేసింది. ఏకకం మొరుగనేది పరిశీలకులు
 యింకా నిర్ణయించలేదు. ఇక రెండు
 మూడేళ్ల వరకునగా పరిశీలింబి వోకరకొన్ని
 అడుగునవడేసి, రెండో రకాన్ని ప్రై
 తీసుకొస్తారేమో.

ఏలకలు చాల తక్కువగా కర్రాదుని,
 కేసరి నాదినట్టు వత్తుగా నాటడం మంది
 దనీ అంటారు. సతతని ఎరువులు వేసినా
 ప్రైవవడదు, మొలగొలుకులకన్నా వెన్ను
 రెండు మూడు రెట్లు పెద్దది. మెడమరుపు
 చాల తక్కువని, ముందు వ్రాసిన రకా
 లన్నిటికన్నా ఎక్కువ దిగుబడినిస్తాయని,
 కేసరదుగులకు, అలస్యవువాట్లకు ప్రేప్
 మని అంటారు.

ఇందుకుడు పేట, జగదేవిపేట అత్యు
 దయ రైతులు చాలామంది హెడ్-9 వేసి
 వున్నారు. ప్రైవకం నారు నిరుడు నేను
 పారం లోతెచ్చి విత్తనం కట్టించాను. ఈ
 సంవత్సరం హెడ్-1 విత్తనాలు అక్క
 ట్టుంచే తెచ్చి, హెడ్-9 రెండేకరాల్లోనూ
 హెడ్-1 నాలుగేకరాల్లోను వేయిం
 చాను. నా కూతురిలో ఏలకలు కట్టడం
 అంత అధ్యాన్నంగా యేంలేదు. ఇంతవరకు
 పరవాలేదనిపిస్తుంది. కూతురిలో వీరుంది
 నుమోది!

మొగతాకాలాల్లోకన్నా యీ రెండు
 ఎక్కువ పరింపు యిచ్చేట్టుంటే ఒక్క
 నేలలోకూడా రసాయనపు తెరువులు వేసు
 కొని అధికొత్తుకొని పొందించ వచ్చును.
 నాదిన నెలకోటలకు ఏలకలు కట్టుతాయి
 గనుక అ ప్రైములోవేసి ఏలకలు పెంపు
 చేయవచ్చు. అదేగాని ఒక్కనేలలో, చాడు
 నేలల్లో ప్రైవ అంతగా అతకడేమీనని నా
 నందేహం.

కృత్రిమ ఎరువులకు జ.కె పడిపోడు
 గనుక పెట్టిన పెట్టుబడికి తగిన ప్రతిఫలం
 తప్పక వస్తుందిమాత్రం చెప్పవచ్చు. ఇక
 దీడ పీడల పెడ అవలే లేదంటున్నారు
 గనుక యీ రకాలు ఎంతవరకు నిలబడి
 మేలు తగులాయో, కాలక్రమేణా రైతులే
 నిర్ణయించుకోవల్సివుంది.

టి. సి. పి-4

ప్రైవ కాలం - 180 రోజులు. గింజలు
 కొంచెం ముతక. వియ్యం ముత్యపుతెలుపు.
 ఇది నెల్లూరు పీఠాణం నుండి విడుదల
 చేయబడింది. కావలి-కందుకూరు కాలా
 కాల్లో ప్రైవ చేస్తున్నారు. గొర్రుతో విత్త
 డాకి, కర్రాక నీరుపెట్టి వండించుకో
 డాకి చాల అనుకూలమైవరకం. ముందు
 చెప్పిన కరాలన్నిటినైతే ప్రై వర్ధతిలో
 కూడా ప్రైవ చేయవచ్చు.

జక పోతే - 1807, 1816, 4081,
4078, 4080 అనే కొత్తరకాలు. వివిధ
 మేలరకాలను నమస్కరణపరిచి పరిశోధనా
 కేంద్రంలో తయారు చేయబడ్డాయి.
 మొన్నటి అడుసు లో ప్రైవకాలం వా
 పొలంలో కొద్ది విస్తీర్ణంలోవేసి పరిశీలిస్తు
 న్నాను. మేలు తగిలిన రకాలను విత్త
 నానికి వినియోగించుకొని విస్తృత వర్ధ
 కోవచ్చును.

జి. ఇ. బి-24
లేక పలాపు వడ్డు

ప్రైవకాలం మూడు బడుమాపాయి.
 సాధారణంగా నవంబరుఅరణుంది డిసెం
 బరు మధ్యకల్లా కోతకువస్తుంది. అంతరు
 మించదు. వియ్యం సన్నంగా నున్నకంగా
 కూడా వుంటాయి. నీరు తక్కువైనా కట్టు
 కొనేరకం. తెగుళ్లకెక్కువ. రసాయనికపు
 తెరువులువేస్తే దిగుబడి హెచ్చుంది. మొల
 గొలుకులుమాదిరి ఎదిగి పడిపోదు. దీని
 అడుగు వుంవకూడా బాగాపండుకుంది.
 ఎడగాదుప్రైవ నకాలలో పెట్టుకోవచ్చు
 చాడునేలల్లో కర్ర దావకుండా ప్రతుకు
 తుంది. కర్ర లో మొలగొలుకులకన్నా
 ఎక్కువగా కగ్గుడు.

మధ్యరకం నేలల్లోను, చాడు మొదలై
 వచకబారు నేలల్లోను మొలగొలుకులువేస్తే
 వెన్నుతీసే నవమూడుకి కూసారినన్న గిల్లి
 ప్రైవకు పోషకవదార్తాలు చాలక ప్రైవ
 మొదటి అరకు ఎండిపోయి, గంకలలాడి,
 నిప్పఅంటిస్తే మండుతుందన్నట్టుంటుంది.
 కొందరు తెగులని తెలుస్తారు. నామటుకు
 నేను ఆపోర లోపాలవల్ల యీ విధంగా
 వుంటుందని తలస్తాను.

కరుకు మోపేటవచ్చు ప్రైవ కళకళ
 లాడవల్లినది ప్రైవ ధంగా ఎండదంవల్ల
 వలెపు తగ్గుతున్నది. అప్పుడు వర్షాలు
 పడితే సర్దుకొనిపోతుంది. ఏటా అలా
 జరగదుగా. పండివల్లికే వరవాలేదని
 పిస్తుంది. పడిపోతుందని పి.డివేసే అల
 చాడులేదు మనవాళ్ళకు. మొలగొలుకులు
 నరిమైన దిగుబడి యిప్పుడుండా పోవడాని
 కిదోక మూలకారణం. వలావు కరుకుకు
 వచ్చేటప్పుడు వర్షాలమయం నెల తక్కువ
 కూడా కాలట్టి ప్రైవగ్గురి పట్టేదానికి వీలు
 లేదు. ఏ పరిస్థితిలోకూడా మంది వలంపు
 నిస్తున్నది.

కోపాళికారైకోవేసే కేసరదుగులకు
 కూడా యాంకం సాగుచేయడానికి అను
 పుగావుందని నెల్లూరు కాలాకా మాచర్ల
 వారిపాలెం తదికర ప్రాంతాల్లోని రైతులు
 రెండు మూడేళ్ళగా చేస్తూ మొలగొలుకుల
 కన్నా అధికఫలింపు తిస్తున్నారు.

నారు నెలాపడి - వదిపూసు కోటలకు
 వచ్చేట్టు (నెల యిరైకోటలకు నారు
 వేసినవారుకూడా లేకపోలేదు) పూసుకుని
 వేసిన మొలగొలుకులకన్నా యిక్కువ
 దిగుబడి గడిచారు. ఆ విధంగా అం
 న్కుగా ప్రక్కప్రక్కన మొలగొలుకులు,
 వలావు వేసేవంటే రెండురకాలను వేసు
 కను లా చా చూచినప్పుడు పోయ్యకోలేక
 పోయాను. వలావులో తెగులు మచ్చుకు
 కూడా కావరాదు, మొలగొలుకులో చెప్ప
 వక్కరలేదు. అధికంగా వలావేమేలనిపి
 స్తుంది, ముందుగాకూడా చరింపునిస్తుంది.

సరిగ్గా కోతకు వచ్చినప్పుడు కలిగే
 వర్షాల చెబ్బితో మన ప్రాంతాల్లో రైతులు
 యీ ప్రైవేయిడానికి వెనుకాడుతున్నారు.
 ఎప్పుడు వర్షాలు ప్రైవకడిననా, మీద
 నీరుపోనా గింజ మొలకెత్తుడు. లేగడి
 నేలైతే అరడం కష్టం. చుట్టూకురు వేసి
 ట్టుండి, కొట్టుకునేవరికంటే మొలగొలు
 కులకన్నా వలావే మెరుగని నా భృత
 నమ్మకం.

రేడియో యార్టివ్ బనోబోచ్చి

బొంబాయి పరి పరిశోధనా కేంద్రంలో
 వలావు పరిశీ రేడియో యార్టివ్ బనో
 బోచ్చి ఎక్కింది తద్వారా వచ్చుచిందిన
 విత్తనాలు రెట్టించు వరిం పు నిస్తుట్టు
 తెల్లినారు. అంతే మూడు 3 1/2, 4 వట్టు
 దాదా పండుకున్నవని. నిరుడు నేను
 బొంబాయి వెళ్ళినప్పుడు నందర్నించాను.
 అవ్వడక్కడ ఎన్నో పరిశోధనలు జరుగు
 తుండీయాయి. ఇప్పుడు ప్రై విత్తనాలను
 విడుదలచేస్తున్నారు మనజిల్లా నవ్యరక్ష
 చాదికారి చేస్తారు.

ఇట్లా ఎన్నో పరిశోధనలు జరుగు
 తున్నాయి. ఎన్నోరకాల విత్తనాలు వస్తు
 న్నాయి. పరుగులెత్తుతున్న యీ కాలంలో
 తగిన లా కం పొందాలని చాలామంది
 రైతులు వుంటుంటున్నారు. అందుకే
 మనఅపినట్టు, నిక్కకొగడాకతతో అన్నే
 పలావీలరైవుండాలని నా కోర్కె. మరి
 కొన్ని పరిరకాలను వాటి బాగోగులను
 గూర్చి మరువారం.

పంబొంగం

బుధ, శని వ్రాతచారం
 1967 ఏప్రిల్ 12 తేదీ వరకు గమ
 నింపకనికాలము.

అనూరాధకారై
 వ్రవంబరు 19 తేదీ రాత్రి గం. 2-08
 మొదలు దీపంబరు 2 తేదీ తెల్లవాడుకాము
 గం. 5-31 వరకు వుండును.

కృత్తికాదీపం
 నవంబరు 27తేదీ కార్తీక శుక్ల పూర్ణిమ
 అదివారం కృత్తికాదీపం. బ్యాలోకోరణం

నవంబరు తిథులు

26 శని చతుర్థి తే 6-11 గం. వ.
 27 ఆది పూర్ణిమ పూర్ణి
 28 సోమ పూర్ణిమ తే 7-08 గం. వ.
 29 మంగళ కృష్ణ పాడ్యమి
 తే 7-32 గం. వ.
 30 బుధ విదియ తే 7-32 గం. వ.

దీసెంబరు తిథులు

1 గురు తదియ తే 7-02 గం. వ.
 చవితి తే 8-10 గం. వ.
 2 శుక్ర పంచమి తే 4-40 గం. వ.
 -నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు.

జమీనారైతు

నవంబర్ 20 చందా ... రు. 12-00
 6 మాసములకు ,, 7-00
 అంతకు తక్కువకాలమునకు చందాబేదు.

* * * శార్యరి * * *

★ విలువలేకుండా పోతున్న సినిమా తారకల సనాన సంబరాలు

★ 'బాపు' ఒక సత్యజిత్ రే కావాలే!

★ ఒకేచిత్రంలో జయలలిత, గీతాంజలి, వాణిశ్రీలు కలిస్తే ప్రళయమే!

★ ఈ ఏడాదిలోగా శ్రీమతి

అడంబరాల తారకలకు అంబరాన సంబరాలు

అరవై దిశాలకు నాయకత్వం వహించి నవ్వుడు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుకు పెద్దదిక్కుపంపింపించారు. దానికంటే అతని వద్దొంది, అందమూ వచ్చింది. అంతకు ముందు నన్నానాలంటే అనకివన్నా, బయటవడేవాడుకాడు. కారణం నన్నానాలు మనిషిని 'మనిషి' స్థాయికి తీసుకోపోకుండా, అహస్తి గర్వాన్ని పెంచి పెరుగుదలను అపెస్తాయి.

ఒకప్పుడు శ్రీ గుడిపాటి వెంకటవలం గార్ని ఒక వున్నవాడికి వరివయం వ్రాసి పెట్టమని అడిగితే 'ఏం నేను గా యింక వ్రాయడం యిష్టంలేదా అన్నారు.' అంటే ఒకరి రచనలకు వరివయం వ్రాసేస్థాయికి వచ్చినవాడు, కాను ఇకరచనా వ్యాసంగా

నికే న్యస్త చెప్పాల్సిందేనని వారిభావన. ఆ పైన శ్రీశ్రీ గారి మహాప్రస్థానానికికాబోలు మొదటిసారిగా వీరిక వ్రాశారు.

మన సినిమా రంగంలో సంబరాలు అంబరాలనంటుకున్నాయి. యిటీవల వాకు తెలిసినంతలో శ్రీ ఎ. డి. రామారావుకు యీ అడంబరాలు, నన్నానాలు గిట్టవు. ఆయనకు తనవలెతప్పిన, కృషిపైన నమ్మకంకానీ. ఒకరు పొగడడం అంటే అనన్యం. లక్షలు ప్రోగ్రెస్ చేసి యిచ్చిన సంవర్షాలలో సైతం; కాను నాలుగు అడుగులు వెనకనేవుంది, వినయం చూపారు. ఒక సారి ఎస్. వి. రంగారావును గోదావరికిలా వారు నన్నానిస్తామంటే "అవ్వడేకాదులే మరికొంతకాలం పోసియింది" అన్నారు. ఏసుగులెక్కిస్తామన్నా ఒప్పుకోని దిగ్గజాల వంటి నటశేఖరులు మనకున్నారు. కానీ ఇటీవలికాలంలో గాడిదలెక్కిస్తామన్నా,

నంబరంలో అకాసేవు అదే ఏసుగు అనుకొని, దం డం నేయించుకొని మురిసి పోయేవారు తయారైనారు.

తన ప్రయిలు కాని, కాలేని మహా నటులందరూ, తననవలెనైన తారకలు ఈ నన్నానాలకు ఎగబడటం చింతగానూ, విద్యార్థులగానూ అనిపిస్తోంది. పెద్ద నటి మణులకు నన్నానాలు జరిపితే, వదిగా వీ యిద్దరు, ముగ్గురు ప్రాంతీయ మంత్రులో హాజరై ప్రక్కన వైకా యింది, కళమీద, నటమీద ఉపన్యసింది, అవలు కళ తెలిసినవారువన్నీందే వరకు పూర్వోరు. ఈ దిన్నతారల ఇంలాటూ, మళ్ళువ తిప్పడానికి, ఎం. ఎల్. పి. యి, నమితి అభ్యక్షులు, తిహసిల్ దార్లు తయారు. వారిమీద వద్యాలవ్రాసి, పాటలుపాడే గ్రామకవులు వుండనేవుంటారు.

అమధ్య రాజనాలకు నన్నానం జరిగింది. ఎందుకు జరిగిందో తెలియదు నందర్నందేరు. ఆ యి నే న్య యం గా, ముగ్గురు నలుగురు వ త్రి క ల వారి ని, కారులో ఎక్కించుకుని వెళ్ళి, వర్తలుగా చేశారు. ఏం జర్న.... డా ల కృష్ణ కు మరొకటికొక నన్నానం జరిగితే, అక్కడ తప్పకాగి, నానారతన చేసుకున్నాడట. హరనాద్ అంబుకు తక్కువవాడేంకాదు.

ఇక అడవాళ్ళు పోసి అనుకుందాం... అడతారలు, దాదాపు ఇంకా ఎకస్ట్రా స్టాయినుండి పై స్టాయికి, తీనాంపేట మకాం హామీబల్లారోడో, అడయారో మార్చుని సితారలు, ఏ చెరువుకట్టకింద వల్లెలోనో నన్నానం అంటే దిప్పినముద్రంలో సాంతభర్తలతో నన్నానాలు చేయించుకోవడం, అ వార్త వ త్రి క ల్లో వడదానికి లం డా లు యివ్వడం చూస్తే ఖౌరా! అనిపిస్తుంది. అం దు కే నిజమైన కళాత్మకతలో కళ పోయి, తృప్త మిగులు తోంది.

ఈ మధ్య అదేదో నమ్మద్రంలో ఒక తారక నన్నానించుకుంటూ కొందరు వత్రి క ల వా ల్ల ను బ్రతిమలాడింది. ఎవరూ ఒప్పుకోలేదు. దివరకు అ వార్త కూ డా వెయ్యుమన్నారు. ఎలాగైతేనేం, ఒకటిరెండు పెద్దవారలకు ముడుపు చెల్లించుకొని, అ తారకండ్రి సంకృప్తిచెండాడు. మరొక పూరిలో కాబోయే హీరోయిన్ తారకకు అవ్వడే నన్నానం జరిగింది. అవిడ హీరో యిన్ అవుతుందో, కాబో మూ డే ర్లు గా నీళ్ళుకారిపోతున్న అ చిత్రం పూర్తి అవుతుందో లేదో చెప్పలేం. అద్దపైన వెలిలి వేషాలువేసి వాణిశ్రీకి నన్నానం, గీతాంజలి అబ్బిచ్చి కన్నమనసులు, తేనెమనసులు అ మనసులు, ఈ మనసులు - వీటిలో మనసు అంటేనే తికమకపడే స్థితి లో సంధ్యరాణికి నన్నానం జరిగింది.

మాపూళ్ళో ఒక అప్పలమ్మకు ఒక సినిమాలో వ శ్చం వట్టుకునేవేషం దొరికింది ఒకసారి. అదిదే మరొకసినిమాలో రాణిగాటికి వింజామర వినిరింది. ఆ రెండు దిశాలలో నటించివచ్చినందుకు మాపూరు ఉప్పుబిల్లారో అవిడ డిమాండ్ చెప్పనవనరంలేదు.

రాజకీయ నాయకుల ప్రసంగాలకు, సినిమాల తారకల నన్నానాలకు విలువ పోతోంది. అవలు ప్ర కు త్వం వచ్చుతే, వచ్చుకూడదేలకే వరువుదక్కడంలేదు.

టొమ్మల 'బాపు' సినిమా 'బాపు' అయ్యారు

బెంగాల్ లో చాలా గొప్పవాడట సత్యజిత్ రే. ఆ యి న ఒకప్పుడు పేదవాడు. దిత్రకారుడు. ఎక్కడో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ, శని అదివారాలలో, తిరిగ్గా, కాస్త కాస్త ఒక సినిమా మొదలుపెట్టి ఒక సినిమా తీశాడు. దాన్ని బెంగాల్ ప్రభుత్వం, కేంద్రప్రభుత్వం, అ త ర్వా త ప్రవంపం పొగిడేసింది. ఆయన గొప్పవాళ్ళలో గొప్ప వారైనాడు.

తెలుగులో 'బాపు' పేరుచెలితే, వత్రి క లు చూడేవారికి తెలుస్తుంది. గొప్పదిత్ర

'ప్రేమలో ప్రమాదం' లో కృష్ణ, సంధ్యరాణి

కారుడు, పెద్ద సంపాదనా వరుడు, స్పెన్సర్ కంపెనీ ప్రక్కనే ఆయన యిల్లు కాకపోయినా, అక్కడ వుద్యోగం చేయక పోయినా, ఆ స్థాయిలోవాడే. స్థాయిని నిలబెట్టుకొనగలవాడే. కొంతకాలం తోటి వ్యక్తులకల్ల ఎడిటరుగా వున్నారట.

బాపు విషయవాడ చేరక, సినిమా నిర్మాత, దర్శకుడు అవుతున్నారు. ఈయనకు కుడిబుజం శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ. ఇద్దరూ మ ద్రా సు లో ఉన్నంతకాలం కుడి, యె డ మ ల రేడా లేకుండా రెండుచేతులా సంపాదించారు కీర్తి, డబ్బు, కంచూతి. ఇప్పుడు యిద్దరూ సినిమా తీస్తున్నారు. అప్పుం 'మూగమనసులు' డాడుల్లో వుండవచ్చు. ఆ మ లా పురం కోనసీమలోనే పూర్తిగా మాటింగ జరుపుకొని, దీనికి 'నవయుగ' అండ వుందని తెలుస్తోంది. కనీసం ఉక్రమాని రుచులుగల కళాతపస్వి 'బాపు' అయినా మనకు ఒక నక్కటికేలే వంటి సతిభావాలి వున్నాడు అనిపిస్తాడేమో చూదాం!!

అసభ్యకరమైన సినిమాపోస్టర్లు - పోలిసు చర్యలు

రెండు సంవత్సరాలుగా, మద్రాసుకు వస్తున్న యి:గ్రీపు దిశాల పోస్టర్లూ సే వచ్చి వ్యతిధానిలులుగూడా అనహ్మించు కుంటున్నారు. కారణం పూర్తి నగ్న దిశాలు కావడం, అందునా బంగిమలు భరించ రాలిగా వుండడం. మరీ అం త కా క పోయినా ఆపాయిలోనే తెలుగు, అరవ దిశాలు. పోనీ దిశాలలో కొన్నిదృశ్యాలు. అవే పోస్టర్లు కావడం జరుగుతోంది.

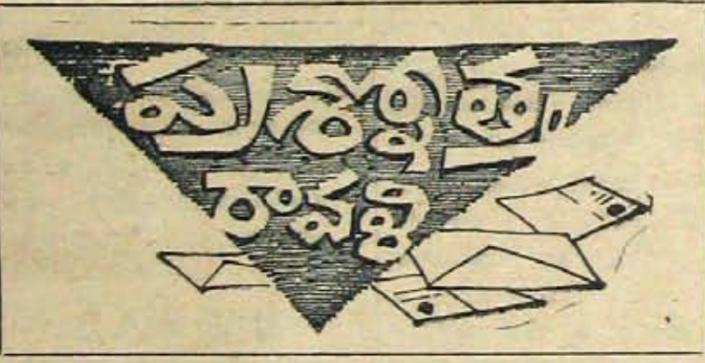
మరీ స్కాళ్లముందు, కాలేజీముందు యీ పోస్టర్లు తాటిచెట్ల ప్రమాదంలో పెట్టడంతో అందులోవున్న నగ్నతారలచూచి పిల్లలు దడుమకోవడం, రా త్రి ట్టు సీద కలలురావడం జరుగుతున్నది. అపైనకూత వై ద్యు లు దొరక్కపోవడం వల్లనేమో, విద్యార్థి కన్నవారు పోలిసు పిర్యుడుచేయడం జరిగివుంటుంది. పాపం పో లి సు వారు చర్యతీసుకోకవచ్చలేదు.

అసభ్యకరమైన పో స్టర్లు ప్రదర్శించ రాదు అన్నారు. ముందుగా వాటిని పోలిసు అధికారులకుమే వారి అనుమతి తీసుకో వాలి. పోలిసువారుమాత్రం యీ తారల అంగచర్యనలు, కారీయెత్తులో భరించ గలరా అని! వారుమాత్రం దడుసుకోరు? అయితే చే తు ల్లో తుపాకులుంటాయిగా వరవాలేదు.

చెప్పాలంటే ఇది జయలలిత, గీతాంజలి, వాణిశ్రీల యుగం. వీరుముగ్గురూ కలిస్తే ప్రణయమేమోగానీ ప్రళయం తప్పదు. ఒక్కొక్కరూ ఒకటే దిత్రంలోవుంటేనే జనాన్ని చంపేస్తున్నారు. ఆ ముగ్గురూ ఒక్కదిత్రంలోవుంటే ఇంక చెప్పనవసరం లేదు. మద్రాసు పోలిసు అ తి కారు లు యిప్పటికైనా మేలుకొని 'జనం' కయం పోగొట్టడానికి సిద్ధమైనందుకు అభినంద నీయులే.

ఈ ఏడాదిలోగా శ్రీమతి

శ్రీనిలయం పిక్కర్పువారి 'శ్రీమతి' పూర్తి అయినట్లు యిప్పుడే తెలిసింది. మిగతావసులన్నీ పూర్తిచేసుకొని డిసెంబరు 10 వ పేజీలో

ఎన్. సి. రాఘవయ్య రావూరు ప్ర: 'పూలరంగడు'లో నటించే విజయ నిర్మల ఎవరండీ?

జ: ఏం విశేషం! ఆ అమ్మాయి 'ఎంగ పిట్టపిట్టె'లో నటించింది. కావం టుంది. ఆ మె త ర్త మందివుద్దోగి. సాంప్రదాయంలో పెరిగిన అమ్మాయి. మంచి గృహిణి.

ఎస్. శంకరయ్య మల్లూరు ప్ర: వి ద్యా ర్థు ల లా గ సినియాక్టర్లుకూడా ఎంబుకు బండ్ చేయకూడదు?

జ: ఏ విషయంలో తమ్ముడూ! బండ్లు, వమ్మలు వి ద్యా ర్థు ల కు నచ్చుతాయి. వసివాళ్ల అల్ల రి చే సి నా ముట్టగా వుంటుంది. అదే పెద్దవాళ్ళుచేస్తే మొట్ట బుద్ధి అవుతుంది.

ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యం నెల్లూరు ప్ర: శ్రీ రామారావు ప్రతిదిక్రంలోనూ

ముక్కు యెగురవేస్తాడు - కారణం ఏమిటి?

జ: ఆయనకు ము క్కు మీ డ ముక్కువ యె క్కు వే మో! అలా యెగురవేస్తే ప్రేమిస్తున్నట్లు అవతలితార అనుకుంటుంది. అది ఆయన 'లో సి:కెట్'.

కె. ఎస్. ప్రసాద్ నెల్లూరు ప్ర: 'మనసేమందిరం'లో సావిత్రి చూచుటకు చాలా అనవ్వంగావుంది....

జ: అందులో నాగేశ్వరరావు ప్రేమించా డుగా మరి. మీకు అనవ్వంగావుంటే చూడడం మానివేయండి. నేను కొన్ని దృశ్యాలలో చూడలేక బయటకువెళ్ళి పోయాను.

ప్ర: తీవ్రములో మానవుడు ఎప్పుడు సం తృప్తిపొందుతాడు?

జ: తృప్తిపొందగలడు కానీ 'సంకృప్తి' లభించదు. ఒక్క భగవంతుడు కని పిస్తే, లేదా అ స్థితి వస్తేనే లభించేది సంకృప్తి. లౌకికంగా యెన్నిఅమరినా ఏర్పడేది 'తృప్తి'మాత్రమే.

టి. లక్ష్మీనారాయణ కావలి ప్ర: నేనుకూడా కాలేజీదడువువదలి ఎ.క. డి. ఆర్. లాగా గొప్ప నటుడు కావాలనివుంది.

జ: ఆయన గొప్పనటుడుకావాలని కాలేజీ చదువు వదలలేదే. టి. పి. పోస్తై, ఆ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

గమనిక ప్రశ్నలను ఈ క్రింది దిరునామాకు పంపండి: యాదునీడేవి, U/o శార్యరి, 12 డి. సుబ్బారెడ్డి స్ట్రీటు, వెంట్లూ మాంబకం, మద్రాసు-88

పోలిథీఫ్ సంచులు పెండ్లిండ్లు - ప్యాకింగులు వగైరాలకు పనికివచ్చు సంచులు; పోలిథీఫ్ కాగితము - పోలిథీఫ్ ట్యూబులు, కారిగెటిడ్ రోల్సుబాక్సులు అన్ని సైజులలో; కోరినమందంలో ఎంతైనా సరఫరా చేయగలం. శ్రీ వెంకటేశ్వర ఇండస్ట్రీస్, అల్లూరు - (నెల్లూరుజిల్లా) ఫ్యాక్టరీ : ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్, నెల్లూరు తెలిపా : : 568.

ఎలక్ష వార్తలు

(3 వ పేజీకొరవ)

ఇ. పి. కట్టె, దాకోస్తా-అనే ఆయన అందియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వాఫీర్స్ యన్ డెవలప్ మెంట్ - అంటే కారక ప్రకాశి ప్రాయ సికరణ సంస్థలోని ప్రముఖులు అనవచ్చు. ఈ యన వచ్చే ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని దేశంలో వివిధ బృందాలకు సంస్థ తరపున సర్వే జరుపుతూ జనరల్ ఎన్నికలపట్ల ప్రకాశిప్రాయమెట్టు స్పష్టీ పరంపరగా 'మైమ్ టెం ఇండియా' పత్రికలో వ్యాసాలు వ్రాస్తున్నాడు.

ఇప్పటివరకు ఆరు వ్యాసాలు కాబోలు వ్రాశాడు. ఇంకా తొమ్మిది వ్యాసాలు దాకా వ్రాస్తారు. అనర్తి దాయకంగా వున్నాయి. శేవలం గారికబుద్ధులు కాబుండా, అధికారిక వైన సర్వే లో గట్టాకోసా ప్రకాశిప్రాయ విశ్లేషణలు అందిస్తున్నాడు. అవారం వ్యాసంలో ఉత్తరప్రదేశ్ లో జరిపిన సర్వేను అవారం చేసుకొని ఉత్తరప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసు పతనం వుండవచ్చునేమోనని తిర్మానిండాడు. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రముపై యిప్పటిదాకా కారకదేశానికి వ్యధానముం త్తిం వ్యాపాదిస్తూ వస్తున్న రాష్ట్రంగదా!

వచ్చే ఎన్నికలకు సంబంధించి నాలుగు వ్యధాన సగరల్లో జరిపిన కాంపిల్ సర్వేను అయిన తేల్చిన అంకాలు:- టౌటాయి నగరంలో కాంగ్రెసుకు పట్టు బాగానే వుండని; కలకత్తాలో శైష్ట్యులు, బంగ్లా కాంగ్రెసుల ప్యాంపులతో కాంగ్రెసు కెగ్గు ముఖం వుద్దున్నదని; ఢిల్లీలో జన సంఘం, కాంగ్రెసుల మధ్య యిండు మిండు నమంగానే వున్నదని; ఇక మద్యాసులో డి. ఎం. కె. వారి పలు కు బడి కొంతవరకు తిరుగులేనిదిగా వున్నదని తేల్చాడు. కలకత్తా, ఢిల్లీ నగరల్లో కాందిశికల బృష్టు గణనీయంగా వున్నాయని; ఢిల్లీ కాంది శికలు బాలవరకు వ్యభుక్త్య ధర్మకర్త్యక్త్య స్థితి గర్భించేవారని, కలకత్తా కాందిశిక లెమో బాలవరకు వ్యభుక్త్య వ్యమేయాన్ని అవారం చేసుకొని దాన్ని అంబనగా చేసు కొన్న వారని తేల్చాడు. మన దేశంలో బాల వరకు ముండు నగరాలనుంచే యే వుద్ధ్య ముస్తానా, అతిప్యా యుస్తా వ్యాప్తి చెందేదిగా వుండున్నది గనుక యీ రకం పరిశీలనకు కొంత విలువ కలిగి వుండునదంటే సంబంధం.

కాల మంత్రి, ప్రభుత్వ డివీజన్ ఆయన శ్రీ జగన్నాథ రావు పేరును అధిష్టా కాంగ్రెస్ నూదింపక పోవడం కేంద్రాన్ని అక్కర్లలో ముంబై తిప్పిస్తుంది. అధిష్టా కాంగ్రెస్ వంపిన పేర్ల బాధితాలో బాల వరకు పట్టాయక జేటు మనుషులుగానే వున్నారని తెలుస్తున్నది. ఇదీవరన!

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీకొరవ)

మైన కార్యసాధన చేశారని కామేధ్యు ప్రపంచమంతటా యెలుగెత్తి బాధిస్తారు. అంకటి అమెరికాకు అది ప్రతిష్టతో కూడిన నమస్కంగా పరిణమించింది. శ్రమ వదిలింది. అహర్నిశం కృషి చేసింది. రష్యాను తలదర్చింది అంతరిక్ష ప్రయాణానికి సంబంధించి విద్యలో. తన జీవన దినానంలో ఎంతదేవ మిగిలివున్నదో అమెరికా ప్రబల్పించింది.

రష్యా తిట్లన్నీ అమెరికాకు దీవనలైనవి. అంకేరష్యావద్ధతికంటే అమెరికావద్ధతి ఉత్తమమైనదని మేమిక్కడ నిరూపించ బలంకొలేదు. ఆ రెంటికి పోలిక లేదు. పోలికలేని పరిస్థితులను పోల్చి నిర్ణయా లివ్వడం బుద్ధితక్కువవని.

అమెరికా వుట్టించొకరకమైన విప్లవం లోనుంది. రష్యా వుట్టించింకొకరకమైన

విప్లవంలోనుంది. ఇకమీద వర్తిల్లడోయే రాజ్యాలు అందులో చేసిన ముక్కన్న ముక్కా అనుసరించడోదు. అనుసరించ వలసిన అవసరం లేదు అనుసరింకా మన్నాసాగడు.

Political Science రాజకీయ శాస్త్రం అనే గ్రంథంలో అమెరికా రష్యా విప్లవాలు రెండవాయాలు. మహాత్మ గాంధీ రచించినది అట్టిదే మరొక అధ్యాయం. సిగ్నో నమరంలో నేడు మార్కిస్ లూథర్ కింగ్ (సిగ్నోగాంధీ) సాగించే చరిత్రాత్మకమైన ఉద్యమం అంకొక అధ్యాయం. ఇదీ చరిత్రసారం.

వారంవారం

(3 వ పేజీకొరవ)

నందా నిర్ణయనం, పాటిల్ ప్రక వెలుగుతూవుండడం - మొన్నటి అతడి కలకత్తా ప్రనంగంకర్తాక - ప్రజలకు మరొక దీకాకును కల్పిస్తున్నది. ఏ ప్రతి పక్షనాయకుడూ సాహసింది పల్కలేని దిదంగా పాటిల్ పల్కినాడు.

వింబారా అతడి వింతమాటలు? కాంగ్రెస్ లో నానాగోత్రభ్య: చేరారు- పూర్తిగా పరస్పరం చుక్కెదురు అతిప్యాల వారున్నారు-ఇది బ్రద్దలవుతుంది, తప్పదు-ప్రతిపక్షంనుకున్నట్లు నేనుకాదు -చేతం ఈ రెండు దశాబ్దాల పాలనలో

పూర్తిగా చెడిపోయింది-అర్థికంగా, యిక రకా అంకా గందరగోళమే-వీరైనా మరొకపార్టీ బలంగావచ్చి అధికార స్వీకారం చేస్తే బాగుండునుగాని అవని జరగడం లేదని ముఖం కలుగుచున్నది. ఇదీవరన.

దేశానికి స్థిరమైన ప్రభుత్వాన్ని యిప్పటికీ, లేవటికీ ప్రసాదించగల కాంగ్రెస్ మహాసంస్థలోనుంది బానిపై శ్రద్ధగలవారు తొలిగిపోయేట్లు చేయడం, అది బ్రద్దలయ్యేస్థితిని ఎదురుచూస్తూ ప్రగల్భించే వారు నాయకులై వుండడమా? ఈ దిద్దూ రమేమిటి అనే సంతయం కాంగ్రెస్ అతి మానులో కలిగింది. ఎన్నికల ప్రచారం ఆరంభమయ్యేలోపల ఈ సంతయం తీరడం అవసరం.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో
E. P. No. 164 of 1965.
S. G. No. 345 of 1964.
రాజా వెంకటాచలయ్యు
—డీకీహోల్కరు - (వాది.)
మెట్టు చంద్యశేఖరరాజు
—కె. వెట్టరు - (ప్రతివాది.)
ప్రతివాది కాః ఈ కింది పేర్లులు
దాఖలా సీదాస్థిని 19-12-66 తేదిన
యాలము వేయించారు. గావ పొబదారులు
వచ్చి పాడుకోవచ్చును.
పె య్యాల:-
నెల్లూరు డి. రి. యలకా, నెల్లూరు
న. రి. లో చేసిన గుండ్రపాలెం గ్యారు
ములో నె. 359 రు పట్టా దాఖలాలీసర్వే
నె. 41 రు, యె 5-92 తెంట్లు మాగాణి
భూమికి హద్దులు: [కూ-డ] మెట్టు చంద్ర
శేఖరరాజు, అ. నరసమ్మ (కె. డి. & కలి)
కాలాట భూములు [వ] వాదిలేటిపాడు
గ్యారుము కాలాట నెం. 38/2 రు లోని
పీడు [క] కె. వెట్టరు & కలి కాలాట
భూములు. యీ హద్దులలోని యె 5-92
తెంట్లు మాగాణిభూమిని, అందుకు సంబం
దింపిన సమస్త పారుపలహుక్కులన్నూ.
సర్కారపాట రూ. 20,000/- లు.
—పి. వి నరసింహారావు.
డీకీహోల్కరు అధ్యక్షులు.

త్యరల మరొక మహోజ్వల జౌనపద సుత్రం....

నేడే తప్పక చూడండి

గౌరీ ప్రొడక్షన్స్ సమర్పించు

కోమలకాంక్ష యమలకం

ఎన్. పి. ఎం. సి. భావనారాయణ వ్యక్త్యం. రి. విశ్వనాథం
అం. న. రి. కృష్ణమూర్తి నెం. రి. కొండవూరి కె. ఎం. వేణుస్వళుల చాత్ర

పూర్ణాతిబివ్
NAVANG

కేరళలో కాంగ్రెసును వడగొట్టాలని ప్రతిపక్ష పార్టీలు కూడబలంకొని ఎన్నికలపాత్రు కుడుర్చుకొనే విషయంలో గండి పట్టే వున్నది. అసెంబ్లీ సీట్లకై వీధి సామరస్య పూర్వకంగా పంచుకొన్నారు గాని, పార్లమెంటు సీట్ల పంచకం వచ్చే సరికి పేటిలోర్ని కూర్చున్నాయి. 133 అసెంబ్లీ సీట్లు పంచకం పోషుందానికీ కట్టుబడివుంటూ, 19 పార్లమెంటు సీట్లకు మాత్రం అమిష్టంబొద్దిన్నట్లు పోటీపెట్టకో వచ్చునన్నట్లుగా వుంది వాళ్ళ వ్యవహారం. అమెరికా పోషుంచుమీద ఆ ఏడు ప్రతి పక్ష పార్టీలవారు సంతకాలు చేసుకొన్నారు. ఈ పాత్రు ఎంత శుద్ధంగా పని చేయటోతుందో వేదిమాట్టాం.

అధిష్టాలో అనుకొన్నట్లుగానే జరిగింది. అధిష్టా కాంగ్రెస్ కమిటీ బిలావట్టాయర్ పేరును అటు పార్లమెంటు సీటుకు, ఇటు అసెంబ్లీ సీటుకు కూడా సాహసించేసింది. ఆయన శిష్యుడు మిత్రానుకూడా అసెంబ్లీకి పోటీచేయనే వొత్తిడి వుండటం. వీళ్ళరిద్దరై కొన్ని బోంబులైన సేరారోపణలు, రాజకీయ పదవి దుర్వినియోగసేరాలు వెల్లడై, వాళ్ళు రాజీనామాలిచ్చి తప్పుకోవడం; పరిమిలూ వీళ్ళు మళ్ళీ కాంగ్రెస్ కరవున పోటీ చేయడానికి అర్హులూ, కాదా అనే విషయాన్ని గూర్చి కేంద్రం తీవ్రంగా అలోచించాల్సి వుంది పోతే కేంద్ర పార్లమెంటరీ వ్యవ